

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 21599
Tarih : 26.09.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 26/09/2022 15:18
Sayı: E-120.10-1084378

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin demokratik değerlerden ve hukukun üstünlüğünden tüm hızıyla uzaklaşmasının bir sonucu olarak temel hak ve özgürlükler konusunda telafisi güç sorunların yaşanmasına yol açmaktadır. Başta istismar olmak üzere kadına ve çocuklara yönelik şiddet Türkiye'nin en önemli sorunları olmaya devam etmektedir. Bu bağlamda son olarak, Urfa Barosu tarafından hazırlanan rapora bakıldığında durumun vahameti açıkça görülmektedir. 1 Ocak 2021 ile 1 Temmuz 2022 tarihleri arasında cinsel istismarı suçu sebebiyle avukat görevlendirilen mağdur çocuk sayısı 988'dir. Bu sayının %81'ini mağdur kız çocukları için yapılan görevlendirmeler oluşturmaktadır. Bu suç sebebiyle avukat ataması yapılan 12 yaşından küçük mağdur erkek çocuk sayısı ise 107'dir. Yine 2021 yılının ilk altı ayında soruşturma aşamasında avukat görevlendirilen mağdur çocuk sayısı 220 iken, 2022 yılının ilk altı ayında bu sayı 349'a yükselerek %57'lik bir artış göstermiştir.

Rapordaki kısmi verilerden de açıkça anlaşılabacağı gibi Urfa'da çocuklara yönelik kayıtlara geçen istismar vakalarında artışlar söz konusudur. Bu nedenle Urfa'da özellikle çocuklara yönelik istismar vakalarının bütün yönleriyle araştırılması ve nedenlerinin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini ve bilgilerinizi arz ederim.

Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

Bedensel ruhsal ve cinsel gelişimin henüz tamamlanmadığı 0-18 yaş arasındaki dönem çocukluk dönemi olarak tanımlanır. Bu dönem içerisinde çocuğun bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinler tarafından fiziksel, duygusal, zihinsel veya cinsel gelişimlerini engelleyen ya da beden veya ruh sağlığına zarar veren, kaza sonucu olmayan durumlarla karşı karşıya bırakılmasına çocuk istismarı denmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nce, "çocuğun sağlığını, fiziksel gelişimini olumsuz yönde etkileyen, bir yetişkin, toplum veya ülkesi tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar" çocuk istismarı olarak kabul edilmektedir. Cinsel İstismar, çocuğun tam olarak anlayamadığı, onay vermesinin mümkün olamayacağı, gelişimsel olarak hazır olmadığı ya da toplumun yasalarına, sosyal normlarına aykırı olacak şekilde bir cinsel etkinliğe dahil edilmesidir. Çocukların, ana-babalarının ya da başkalarının bakımında iken "bedensel ve zihinsel şiddetin her türünden" korunmaları gerektiği, Türkiye'nin de olduğu Çocuk Haklarına dair Sözleşme'de de yer almaktadır.

Okullar, yurtlar, pansiyonlar ve benzeri kurum ve ortamlarda çocukların ihmal ve istismara karşı korunmasında yapılabilecek en önemli şey etkin bir "denetim"in mekanizmasının oluşturulmasıdır. Kamuoyuna ve basına da yansıyan ihmal ve istismar örnekleri dikkate alındığında denetimin de yeterli olmadığı açıkça görülmektedir. Türkiye'de ihmal/istismar edilen çocuklara yönelik tutulan düzenli veriler olmasa da farklı kurum ve örgütlerin açıkladığı verilere bakıldığında konunun vahametini açıkça göstermektedir. Bu bağlamda, Adli Sicil İstatistiklerinin 2013-2021 dönemini kapsayan verilerinde çarpıcı ayrıntılar yer almaktadır. 2021 yılında çocukların cinsel istismarı suçu kapsamında ceza mahkemelerinde görülen davalardan toplam 29 bin 822 karar çıkarken karar sayısı 2020 yılına oranla yüzde 32,55 arttığı görülmektedir. 2021 yılında açılan davalardaki suç sayısı ise kayıtlara 20 bin 459 olarak geçerken çocuğa cinsel istismar suçu kapsamında açılan dosyaların oranının, TCK uyarınca açılan tüm dosyalar içindeki oranının yüzde 0,7 olduğu anlaşılmaktadır. Çocuğa cinsel istismar suçundan 2021 yılında 20 bin 459 yeni dosyanın açıldığı ceza mahkemelerinden, 2020 yılından devredenlerin de aralarında olduğu toplam 29 bin 822 dosya karar bağlanmıştır.

Bu bağlamda, Urfa Barosu'nun 1 Ocak 2021 ile 1 Temmuz 2022 tarihleri arasındaki bir buçuk yıllık dönemde Ceza Muhakemesi Kanunu Uygulama Servisi tarafından yapılan atamaları dikkate alarak yayınladığı rapora göre Urfa'daki çocuk istismarına yönelik önlemlerin alınması ile ilgili ivedilikle harekete geçmemiz gerektiğini göstermektedir. Sayısal

verilerden oluşan bu rapor, her ne kadar suça ilişkin nedenleri irdelememekte ise de, ceza adalet sisteminin içinde yer alan çocuklara ilişkin içinde bulunduğumuz durumu fotoğraflaması ve bu alanda yapılacak olan çalışmalara ön ayak olması açısından oldukça önemlidir. Rapora göre;

1 Ocak 2021 ile 1 Temmuz 2022 tarihleri arasındaki bir buçuk yıllık dönemde, ceza adalet sisteminin içinde yer alan mağdur çocuk sayısı 8.290 iken, çocuk sıfatıyla sistemin içinde yer alan çocuk sayısı 5.972 olmak üzere toplam sayı 14.262'dir. Bu sayının %10'unu 12 yaşından küçük çocuklar oluşturmakta iken, %21'ini 12-15 yaş aralığında bulunan çocuklar, %69'unu ise 15-18 yaş aralığında yer alan çocuklar oluşturmaktadır.

Son bir buçuk yıllık süre zarfında çocuğun cinsel istismarı suçu sebebiyle avukat görevlendirilen mağdur çocuk sayısı 988'dir. Bu sayının %81'ini mağdur kız çocukları için yapılan görevlendirmeler oluşturmaktadır. Bu suç sebebiyle avukat ataması yapılan 12 yaşından küçük mağdur erkek çocuk sayısı ise 107'dir. Yine 2021 yılının ilk altı ayında soruşturma aşamasında avukat görevlendirilen mağdur çocuk sayısı 220 iken, 2022 yılının ilk altı ayında bu sayı 349'a yükselerek %57'lik bir artış göstermiştir.

Son bir buçuk yıllık süre zarfında reşit olmayanla cinsel ilişki suçu sebebiyle avukat görevlendirilen mağdur çocuk sayısı, 1061'dir. Bu görevlendirmelerin %93'ü 15-18 yaş aralığındaki kız çocukları için yapılmış iken, %3'lük kısmı 12-15 yaş aralığındaki kız çocukları ile ilgili atamalar oluşturmaktadır.

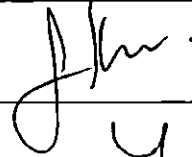
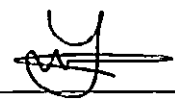
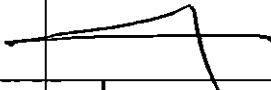
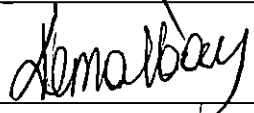
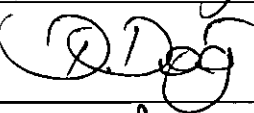
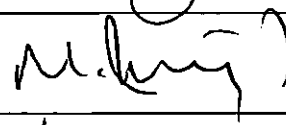
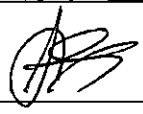
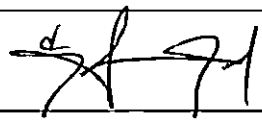
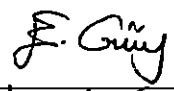
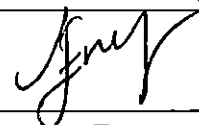
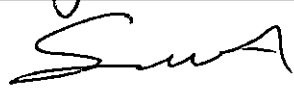
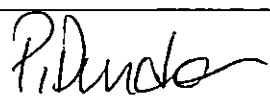
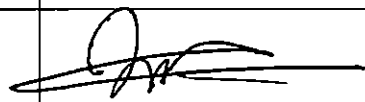
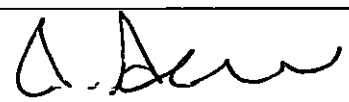
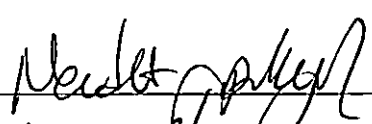
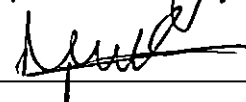
2021'in ilk altı ayında soruşturma ve kovuşturma aşamasında 3.539 çocuğa avukat ataması gerçekleştirilmiş iken bu sayı 2021 yılının ikinci altı ayında %48 oranında artış göstererek 5250'ye yükselmiştir.

Yine 2021 yılının ilk altı ayında soruşturma aşamasında 2.727 mağdur çocuğa avukat ataması yapılmış iken, bu sayı 2022 yılının ilk altı ayında, aynı dönemle kıyasla %56 artış göstererek 4.264 olarak kayıtlara geçmiştir.

Sonuç itibariyle her yıl binlerce çocuk, ayrımcılığa, istismara, şiddete, ticari sömürüye maruz kalmakta, kasten veya ihmal nedeniyle yaralanmakta veya öldürülmektedir. Raporun içinde yer alan tablolardan ve verilerden de anlaşılacağı üzere, çocuk ceza adalet sisteminin içerisinde yer alan çocuk sayısı, çeşitli suçlar ve nedenlerle her geçen gün artmaya devam etmektedir. Her ne kadar Ceza Muhakemesi Kanunu Uygulama Servisi tarafından yapılan atamalar ışığında bu verilere ulaşırsak da yargıya intikal etmeyen çok sayıda mağduriyetin de olduğu unutulmamalıdır. Bununla birlikte, son bir buçuk yıllık dönemde hem mağdur çocuk sayısındaki artış hem de suça karışmış çocuk sayısındaki artış şok edici düzeydedir.

Türkiye'nin en çok çocuk sayısına sahip il olan Urfa'yı kapsayan rapora yansıyan bu tablonun temel nedeninin çocuk mağdur ve suçluluğu önleme politikalarının yetersizliği ve koruyucu destekleyici tedbirlerin etkin ve sonuç alıcı şekilde uygulanmamasından kaynaklandığını kabul etmek gerekir.

Bu bağlamda Urfa'da özellikle çocuklara yönelik istismar vakalarının bütün yönleriyle araştırılması ve nedenlerinin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınmasına yönelik bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	